B. N. C
FIRENZE
1071
10

1071.10

EPISTOLA
ILLVSTRISSIMI DOMINI
CAROLI CARTHARII
VRBEVETANI
Aduocatorum Sacri Conſiſtorij Decani, & Archiuj Apoſtolici Arcis S. Angeli Præfecti.

Ad Illuſtriſs. ac Reuerendiſs. D.

PROSPERVM
BOTTINIVM
Archiepiſcopum Myrenſem, & Fidei Promotorem.

QVA

Ad notitiam deducitur Opus inſcriptum

DEMONSTRATA
IMPIORVM INSANIA.
NVPERRIME

A P. IOANNE LAVRENTIO LVCCHESINIO LVCENSI

Editum.

ROMÆ, Typis Reu. Cam. Apoſt. 1689.

Superiorum Permiſſu.

BIBLIOTECA NAZIONALE 1872

Luc.

Ill.^me ac Reu.^me Domine.

CVM Dominatio Veſtra Illuſtriſſima a me requirere dignata ſit, quid ſentiam de Opere nuperrimè in lucem edito, Patris Ioannis Laurentij Lucchesinij Lucenſis, Venerabilis Societatis IESV Alumni, ſanguine, ac beneuolentia cum ipſa Dominatione Veſtra Illuſtriſſima coniunctiſſimi, ab eodem Authore humaniſſimè mihi dono dato, & a me accuratè, atque verbatim perlecto; en quid ſentio proferam. Inſcriptio talis eſt. *Demonſtrata impiorum inſania. Siue Noua Copia, & Series centum euidentium Signorum veræ Fidei, oculis ſubijcientium Veritatem Eccleſiæ Romanæ, Sacræque Monarchiæ Pontificis Maximi; Argumentis pluſquàm mille debellantium Schiſmaticos, & Hæreticos: & alijs pluſquàm ducentis euertentium directè, ac ſingillatìm Atheos, Theiſtas, Iudæos, Mahometanos, Ethnicos, manifeſtæ dementiæ redargutos.* Ex ſolius Inſcriptionis contextu, qualis Operis maieſtas ſit, & quid in Opere ipſo pertractetur, quis non percipit?

Pauciſſima hæc ſcripſeram, quando iterum a me perlectis vna, atque altera præſtantium Virorum ſententia, initio Libri præfixa; nempè P. Paulini Bernardini Ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Magiſtri, Sacræ Congregationis Indicis Conſultoris, & in Romana Sapientiæ Vniuerſitate publici Profeſſoris: nec non P. Blaſij à Purificatione Carmelitæ Diſcalceati, Sacræ Theologiæ Profeſſi, ac ſui Ordinis Hiſtorici generalis; qui Volumen cedro dignum cenſuere; calamum depoſui, inquiens: ad

quid mea opinio, vbi duo præclari Iudices ſententiam protulere?

At mutato conſilio, & calamo reaſſumpto, Archipræſulis Proſperi Bottinij genio indulgeo, iuſſionibus obtempero; qui, vt in hac Vrbe ex Præſcripto Sedis Apoſtolicæ Ortodoxæ Fidei Promotor exiſtit; ita Luccheſinij Operis, quod eandem Catholicam Fidem ſtrenuè propugnat, Promotor euadet.

Meum itaque conſilium non eſt, ſingulas inſignis Operis dotes attingendi; ſed ſolùm iuxta introductum morem in Diarijs Literatorum, & Compendijs Hiſtoricis Voluminum, quæ de recenti in dies luci exponuntur, quæ in Gallia, Parma, & alibi typis eduntur (& in hac Alma Vrbe, præfixo Titulo *Giornale de' Letterati* obſeruabatur) animaduertendi quid noui ferat.

Arduum ſanè videtur aliquid noui in Materia afferre, quam Authores plurimi pertractarunt, & in qua laus ab alia re quærenda non eſt, quàm à ſoliditate, ſeligente illa, quæ magis proſint ad veritatem patefaciendam. Attamen ſi poſt tot Sanctos Doctores, & alios, qui de hoc egerunt, potuit Thomas Bozius Volumina duo conſcribere *De Signis veræ Eccleſiæ*, & centum eiuſdem Eccleſiæ Signa afferre; etiam alij totidem poſſunt recenſere.

Hoc ſanè præſtitit Author noſter; quia noua plerumque ſunt Signa iſta: noua ſeries: noua Argumenta probantia veritatem, & efficaciam Signorum: nouus modus elegans, & figuratus, quo afferuntur: noua modeſtia, qua nihil lædendo Nationes, ſolùm impiarum Sectarum duces condemnat.

Quoad Signorum nouitatem, qui Bellarminum, Granatam, Bozium, & alios, hoc Argumentum

per-

pertractantes, perlegerunt, animaduertent, ferè nihil ab ipſis noſtrum Authorem mutuatum fuiſſe, præterquàm vbi ipſos allegat.

Series eſt penitùs noua, vt ſtatim obſeruare poterunt percurrentes Indicem Signorum Bozij, quem Author affert in calce Epiſtolæ ad Lectorem; & Indicem Signorum ipſius Authoris, qui ſolùm coincidit cum ſeptem, aut octo ex illis, quæ à Bozio traduntur; ac diuerſiſſimam ab illo methodum ſeruat.

De nouitate Argumentorum ſtatim eruditis conſtabit, licèt enim aliqua ex ijs ab alijs allata fuerint ad particulares Controuerſias ſoluendas: attamen adhibita non ſunt ad ſtatuenda generatìm Signa veræ Fidei; inter quæ vnum præcipuum eſt Authoritas viſibilis Eccleſiæ, quam validiſſimè demonſtrat, recenſendo ex ipſo Facto, non ex Iure, Experimenta innumera Pontificiæ Poteſtatis, tam in Oriente, quàm in Occidente.

In his conglobandis experimentis, & ad ſuas Claſſes reducendis, inſignis etiam nouitas fulget; cum nihil ſimile in alijs a me repertum fuiſſe Scriptoribus meminerim.

In Hiſtoria ipſa omnem nouitatem exhorret: ſed conſectatur Authores in Eccleſia receptiſſimos, Græcos, & Latinos, præſertim Sanctos, ideòque maximæ authoritatis: ac etiam hoſtes, in quantum Catholicæ Eccleſiæ fauent, videlicet antiquos Hæreticos, & Schiſmaticos, Euſebium, Socratem, Sozomenum, Zonaram, Nicephorum Callyſtum, Photium, alioſque huiuſmodi; ex quibus magna vis petitur ad ſtabiliendam Catholicam Veritatem; quam præterea fundat præſertim Author ex Actis Generalium Conciliorum, quæ in Græcia celebrata ſunt.

Licèt autem in Hiſtoria nouitatem quoad res ipſas omni ſtudio vitet; plurimam tamen lucem ſua methodo eidem Hiſtoriæ affert, præſertim vbi agit de ſeminibus, & origine præcipuæ rebellionis a Romano Pontifice,ſcilicet Orientalis,quam alij a Photio incæperunt: ipſe autem a ſupradictis,& alijs recentioribus, ſed probatiſſimis Scriptoribus, Allatio nempè,Cariophylo, Arcudio,alijſque oſtendit, ante Photium initas fuiſſe ſeptem velitationes, & initia pugnæ a Græcis cum Latinis:atque ipſas diſcordias antecedentes, & conſequentes in ſexdecim diuidit.

Nouum etiam eſt, ex ipſis initijs, & progreſſibus rebellionis Schiſmaticorum argumenta falſitatis eiuſdem Schiſmatis eruere, & a fortiori hæreſum.

Præterea lucem magnam affert Quæſtionibus multis Eccleſiaſticis, huc vſque agitatis; & manifeſtas reddit res,quæ adeò claræ non videbantur.

Elegantia verò, atque eloquentia, qua medelam affert veneno Authorum recentium hæreſum, qui plurimos lepore ſtyli deceperunt, in hac materia penitùs noua eſt; & vix in alijs materijs inuenitur Author, qui tantam rerum facundiam exhibeat, congerendo plurimas, & non repetendo eaſdem inanibus verbis, atque ad legendum alliciendo, noua eruditionum copia ſemper allata, non ad pompam, ſed ad argumentum roborandum.

Exhortationes, quas in fine quarti Libri, & in quinto affert contra ſeptem ſpecies errantium in Fide, videlicet Schiſmaticos,Hæreticos, Atheos,Theiſtas, Iudæos, Mahometanos, atque Ethnicos, licèt in Paragraphos diuidantur, maioris claritatis gratia, atque vt magis ſeries Argumentorum appareat; attamen coniunctæ conſtituunt Orationes inſignes,

plu-

plurimis Argumentis contextas: verbi gratia octoginta quatuor contra Atheos, ac Theiſtas; quæ totidem ſagittæ videntur, ad ſalubritèr ipſorum animos vulnerandos.

Nouum paritèr eſt, quòd Infideles impugnando, ab Atheis non incipiat, vt fieri ſolet; ſed expendi, opportunum fuiſſe, priùs centum Signa Veritatis contra illos afferre, qui minùs a Nobis diſcrepant, Schiſmaticos videlicet, & Hæreticos, ac deindè ſeligere ex iſtis ea, quæ valent etiam contra alios veræ Religionis aduerſarios.

Nullus præterea (quod nouerim) impugnauit (non ſolùm indirectè, ſcilicet probando Veritatem Catholicæ Fidei; ſed etiam directè, afferendo Signa eiuſdem Fidei contra ſingulas Sectas) errores earundem ſingularum Sectarum: quod adeò efficacitèr hìc præſtatur, vt Atheos, verbi gratia, atque Theiſtas a nullo tam ſolidè, ac patentèr profligatos viderim.

Id certè, quod in Operis Titulo promittit; videlicet a ſe demonſtrandam Impiorum inſaniam, egregiè implet: tum quia plurima ex Argumentis ſunt demonſtratiua; tum etiam (& multò magis) quia ex omnibus, quæ contra ſingulas Sectas intorquet, reſultat Demonſtratio plus quàm moralis; quæ potiùs (vt Author notat) Metaphyſica videtur dicenda: nec ſanè poteſt dari, quòd non ſit vera Fides illa, quam Deus Omnipotens tot Signis oſtendit eſſe veriſſimam, ſcilicèt Romanam: Diuina ſiquidem Maieſtas perpetrare nequit Miracula ad homines decipiendos, vt optimè animaduertit Author.

Ipſe Titulus Operis aliquibus nouus videri poteſt; ſed plurimi ſunt, qui Demonſtrationes appellant

Signa

Signa Fidei,conſtituentia euidentemCredibilitatem, & Credenditatem, ſcilicet euidens meritum,& obligationem credendi. Quòd autem impij appellentur inſani, vetuſtiſſima res eſt; & ipſi omninò putant, tale ſibi a Nobis nomen tribui, vt illis tributum eſt a S.Ioan.Chryſoſtomo, alijſque plurimis.

Hoc denique Opus non ſolùm omnibus impijs, ſi ab illis expendatur, ſummoperè prodeſſe poterit, & proderit: ſed etiam Controuerſiſtis, & Miſſionarijs ad omnes Infideles. Iuuenes autem, qui Rhetoricæ ſtudent, habebunt hìc Florilegium formularum, præſertim pro rebus ſacris, atque neruoſæ facundiæ exemplar, affluentis copia rerum illuſtrium. Ac demum Catholici omnes motiua inuenient, ex quibus validè confirmabuntur in Sanctiſſima Religione, cuius in ſinu ſuauiſſimè conquieſcent.

Hæc habui, quæ ſinceriſſimè (hoc eſt meo more) ſcriberem ad IlluſtriſſimamDominationemVeſtram; quam enixè precor, vt ipſi Patri Luccheſinio ſtimulum addat, quantò citiùs præclarum Opus *De Concilijs* prælo tradendi. Et Archiepiſcopi Bottinij ſacratas manus deoſculor; eique a Deo Opt.Max.fauſta omnia precor. In Vrbe. Die XXIV.Menſis Iunij. Anno Reparatæ Salutis MDCLXXXIX.

Dominationis Veſtræ Illuſtriſs.ac Reuerendiſs.

Addictiſs.& Obſequentiſs.Seruus,

Carolus Cartharius.

99 959065

Mc